

1. Weest niet al te zeer verslagen, als de Heere de gedachten **zijns** harten daarstelt, gelijk de goddeloozen, die dan **geene** hoop hebben. O! zoekt en staat naar gemoedigheid ; de Heere zal u in die ure alle slaafsche vrees ontnemen, en **bij** u zijn in vuur en water. Denkt toch veel aan uw veilig huis, uwe schuilplaats Christus, waarin **gij** zit, volgens Jes. 32 : 2, aan die welverzekerde woning; **die** nu met u spotten, zullen dan schreeuwen van weedom des harten, en huilen van verbreking des **geestes**, en **gij** zult dan uw hoofd opheffen.

2. Zoekt nog wat te werken, terwijl het uw **tijd** hier nog is.

a. O! draagt elkanders lasten, Gal. 6 : 2, en zoekt elkander, zooals de haag-eiken, tot ondersteuning te dienen, Jes. 6 : 13.

b. Bidt veel voor land en kerk, en draagt veel de lasten van het protestantsche wezen **op** uw hart voor God.

c. Gedenkt veel den* gevangenen. O! die **goede** broederen in de verdrukkingen, **waarmede** **gij** zoo nauw **vereenigd** **zijt**, die in holen, spelonken en op galeien zitten, en **kwalijk** gehandeld worden, volgens Hebr. 13 : 2, die zoo zuchten om uw gebed; o! hoe gaarne zoudt **gij** hebben, als **gij** in hunne plaats waart, dat **gij** van hen voor den troon **gedacht** werd.

d. Houdt u dicht **bij** den Heere Jezus, om bewaard te worden, en om in zijne kracht te mogen staan en werken.

c. Kinderen van God! tot uwe **opwekking** dient:

1. Plasregens van zegeningen, **wateren** en **vloeden** van **volheden** van genade en winden des **Geestes** en zijner krachtige werkingen in uwe ziel, **zijn** voor u aanstaande, als **gij** boven het bereik der oordeelen zult zijn, en **geene** oorzaak daartoe meer aan den Heere zult geven, ja, gebracht zult **zijn** tot die zalige onmogelijkheid van te kunnen zondigen, den engelen gelijk, hetgeen ik denk, dat die spreekwijs te kennen geeft.

2. Eindelijk en ten laatste, hebt **gij** haast te wachten de **verheerlijking** en **voltooiing** van uw huis ; dan zal het eeuwig bestaan in dat gebouw zonder handen, waar de groote God **geenen** antichrist, binnens uw land en onder u wonende, niet alleen meer zal dulden, maar waar **hij** door de verschrikking 'van Jezus' toekomst, ja, **door** den adem van Gods mond, reeds te niete gedaan en verdaan zal zijn. Dan zullen alle geslachten der aarde, en die in den hemel, en die in hel **zijn**, u **vergelijken** **bij** een voorzichtigen man of eene **voorzichtige** vrouw, die **zijn** huis op de steenrots gebouwd heeft; dan zal God de heerlijkheid **volmaakt** **krijgen** van al uw bouwen, vermits volgens Hebr. 3 : 4, een ieder huis wel van iemand gebouwd wordt, maar die dit alles gebouwd heeft is God. De God nu der hope vervulle u met hoop en **blijdschap** in het geloof, opdat **gij** **overvloedig** **zijn** mocht in alle goede werken door Christus, de hoop onzer **heerlijkheid**. Amen!

**DE ZORGELOOZE GESTELDHEID VAN DE EERSTE WERELD,
VERGELEKEN MET HET ZORGELOOZE, GERUSTE GEDRAG DER MENSCHEN,
IN DE TOEKOMST VAN DEN ZOON DES MENSCHEN, ONS ALLEN TOT
EEN VORBEELD TER WAARSCHUWING VOORGESTELD.**

OF

Eene verhandeling op eenen Bededag.

En **gelijk** de dagen van Noach (waren), **alzo** zal ook **zijn** de toekomst van den Zoon des menschen. Want gelijk zij waren in de dagen vóór den zondvloed, etende en drinkende, trouwende en ten **huwelijk** uitgevende, tot den dag toe, in welken Noach in de ark ging; en bekenden het niet, totdat de zondvloed kwam, en hen allen wegnam; **alzo** zal ook zijn de toekomst van den Zoon des menschen. Alsdan zullen er twee op den akker zijn, de een zal aangenomen, en de ander zal verlaten worden. Er zullen twee (vrouwen) malen in den molen, de eene zal aangenomen, en de andere zal verlaten worden. MATTH. 24 : 37-41.

- D**IT hoofdstuk verdeelt zich dus, naar onze gedachten:
- A.** Bij gelegenheid dat Jezus' discipelen zooveel op hadden met de heerlijkheden van het tempelgebouw aan Hem te **vertoonen**, zoo voorzegt de Heere aan hen de gansche verwoesting van dat alles in het gemeen vs. 1, 2.
- B.** En dan breidt de groote Profeet dit nader in **bijzonderheden** uit, vs. 3, tot het einde. In diervoege,
- a.** Dat Jezus' discipelen tot Hem alleen gingen, en eene tweeledige vraag aan Hem deden; zij zeiden : zeg ons, wanneer zullen deze dingen zijn? en welk zal het teeken zijn van uwe toekomst, en van de voleinding der wereld? vs. 3.
1. Hier is op te merken, waar die tweede vraag der discipelen van daan kwam, namelijk, naar het **teeken** van Jezus' toekomst, en van de voleinding der wereld, daar de Heere vs. 2 alleen voorzegt had de veraoesting van Jeruzalem.
2. Om hier iets op te zeggen, **zoo** denk ik, dat die vraag in der discipelen hart gekomen is, toen Jezus in het vorige drieëntwintigste hfdst. vs. 38, 39, het oordeel **Gods** over de Joden aankondigde, **zeg-**

gende niet alleen, dat hun huis zou woest gelaten worden, maar ook dat zij Hem niet zien zouden, van nu aan, totdat zij zeggen zouden: gezegend is Hij, die komt in den naam des Heeren; ik geloof voor het naaste, namelijk, dat Jezus daar aan hen voorzegt, dat zij onder dat oordeel des ongeloofs en der, verharding, door de ongenade Gods, zoo lang zouden blijven met hunne nakomelingen, en dat zij Hem dus niet zien zouden, te weten, de ware en beloofde Messias te zijn, die Hij was, tot zij, zouden zeggen: gezegend is Hij, die komt in den naam 'des Heeren, te weten, tot het laatste der dagen, wanneer zijne toekomst zou naderen, en wanneer velen tot David, hunnen Koning, hunnen gezegenden Zaligmaker bekeerd zouden worden, die Hem als met zegepraal inhalezen zouden, Of ook bijzonder tot Jezus laatste toekomst in den oordeelsdag, wanneer alle goddeloozen, ja, de **allerwreedste** vijanden van Christus zullen moeten erkennen: nu zien wij Christus te zijn de gezegende Messias en Zaligmaker, die voortijds kwam in den naam des Heeren, en daarom: o, bergen en heuvelen, valt op ons, en bedekt ons voor den toorn des Lams!

b. Beantwoordt nu de Heere deze twee vragen, vs. 4, tot het einde,

1. Vooraf met eene waarschuwing aan zijne discipelen in het gemeen, tegen de menigvuldige verleidingen en verzoekingen, welke hen en hunne volgende geslachten overkomen zouden, door alle tijden des Nieuwen Testaments heen tot aan hei einde der wereld, van vs. 4-14 ingesloten.

2. Dan volgt Jezus' antwoord zelf, op der discipelen twee vragen van vs. 15-41 ingesloten.

3. Besluit de Heere al zijne gezegden met eene waarschuwendende vermaning aan zijne discipelen; om derhalve te waken, op de onverwachte komst huns Heeren te wachten., getrouw blijvende **ondertus-**schen in hun beroep, opdat zij het vonnis van veroordeeling ontvlieden mochten in dien **grooten** dag, van vs. 42 tot het einde.

Nopens Jezus' beantwoording nu van die twee vragen der discipelen, vs. 3, dit beantwoordt de Heere Jezus op deze wijze:

a. Dat Hij de twee zaken, in de twee vragen opgesloten liggende, voorzegt, van vs. 15-31 ingesloten, namelijk:

†. De Heere Jezus voorzegt de verschrikkelijke oordeelen Gods over stad en tempel, tot de uiterste verwoesting toe, van vs. 15-22 ingesloten.

††. En dan voorzegt de Heere zijne toekomst en de voleindiging der wereld, van vs. 23-31 ingesloten, zoodat,

*. De Heere aanwijst, welke zware verleidingen en verdrukkingen over de kerk 'komen zouden in dien **tusschentijd** voor Jezus' laatste toekomst, van vs. 23-28 ingesloten.

** En dan spreekt de Heere van zijne toekomst en van de **volein-**ding* der wereld, van vs. 29-31 ingesloten.

b. Eindelijk voorzegt de Heere ook den **tijd**, waarnaar de discipelen mede vs. 3 gevraagd hadden: wanneer zal dat zijn, en welk zal het teeken zijn? Dit doet de Heere van vs. 32-41 ingesloten, dus,

†. Dat de Heere aangaande Jeruzalems verwoesting, niet alleen de vooruitlopende teekenen aanwijst, maar zelfs den tijd voorzegt, zoo dat dit nog voorvallen zoude in hunne eigene dagen, van vs. 32-35 ingesloten.

††. Maar de Heere zegt aangaande den tijd en den dag van Christus' laatste toekomst en van de voleinding der wereld, van vs. 36-41 ingesloten, alleen,

*. Dat dit eene verborgenheid is, welke te weten, de Heere God voor Zichzelven alleen gehouden heeft, vs. 36.

**.. Maar ook geeft de Heere hier vooruit iets op, waaruit voor eenen geestelijk verstandige zou kunnen blijken, dat die groote dag van het algemeene oordeel Gods naderende was, en dat is alleen, een zwaar toenemende zorgeloosheid, of een zeer zware geest des diepen slaaps; en dit stuk stelt de Heere als in eenen spiegel voor, in eene vergelijking van de toekomst van den Zoon des menschen bij de dagen van Noach in de eerste wereld, van vs. 37-41 ingesloten, in onze woorden luidende: en gelijk de dagen van Noach, enz.

Hierover wenschen wij dezen avond wat kortelijk te spreken, of wij in dezen spiegel het zorgeloze wezen van ons Nederland en van ons zelve zien mochten, en dat wel onder en in het midden van zwaar drukkende oordeelen Gods, ja, onder eene zware opheffing en vertooning van verre, van verschrikkelijke roeden of van verschrikkelijk dreigende oordeelen van versmading en uitroeiing, welke zeer schielijk, ja, als de zondvloed, ons zouden kunnen treffen. Wij zullen in deze stof twee voorname hoofdzaken behandelen:

A. Eene voorzegging van Christus, wegens de nare en zorgeloze gesteldheid der menschen hier beneden, vóór en ten tijde van zijne toekomst, bij gelijkenis overgebracht tot de dagen van Noach, vs. 37-39.

B. En dan eene verliezende en aanbiddende eindiging van den grooten Profeet in het onafhankelijke vrije van de eeuwige en souvereine voorverordineerina Gods ten leven en ten verderve. welke alsdan in zijne kracht zal worden uitgevoerd over alle vlees& vs. 40, 41.

A. Het eerste aangaande, daarin slaan wij het oog,

A. In het gemeen, op de vergelijking van de toekomst van den Zoon des menschen met de dagen van Noach, vs. 37.

B. In het bijzonder, op de redenen van die vergelijking, of op de overeenkomst tusschen de dagen van den Zoon des menschen en de dagen van Noach, vs. 38, 39.

A. Belangende de vergelijking van de toekomst van den Zoon des menschen, daarin slaan wij gade:

a. De tweeërlei tijdsgewrichten, waarvan Jezus spreekt.

1. Spreekt de Heere van de dagen van Noach.

a. Wie Noach was, is blijkbaar.

†. Wegens zijn persoon:” hij was een zoon van Lamech, die een kleinzoon was van Henoch, welke met God wandelde, en van wien de genade in die lijn afdaalde op Noach, die dat getuigenis ook had, volgens Gen. 6 : 8, 9, en 7 : 1, vergeleken Hebr. 11 : 7, dat hij genade

gevonden had in **Godsoogen**, en dat hij een rechtvaardig en oprecht man was in zijn geslacht, wandelende met God, zooals zijn overgrootvader.

††. Wegens **zijne** bediening ; hij was een gezant **Gods**, om de eerste wereld in **eenen** allerdonkersten tijd te waarschuwen, en om het Evangelie aan hen te verkondigen, 1 Petr. 4 : 6. Zijn vader Lamech, bij zijne geboorte al indruk op zijn hart hebbende van het gevaar der wereld, en door den Geest in het verborgen bestuurd, gaf hem daarom den naam van Noach, Gen. 5 : 29, opdat hij een prediker der gerechtigheid zoude zijn, volgens 2 Petr. 2 : 5; niet alleen een boetprediker, maar ook een rustbezorger, een trooster, (zooals zijn naam beduidt) dien de **Heere** in zijne hand gebruiken zoude, om in dien donkeren dag heil aan te brengen.

b. Worden nu aan Noach daden toegekend.

†. Verstaat daardoor:

*. Niet alleen in het gemeen alle de dagen, gerekend van **Noachs** geboorte af:

****.** Maar voornamelijk, die bestemde honderdtwintig jaren, waarin God zijnen toorn nog inbond en zijne lankmoedigheid uitstreckte, en waarin God hen door Noach nog liet waarschuwen en tot zichzelf en tot bekeering roepen, 1 Petr. 2 : 19, 20, genoemd in het volgende achtendertigste vers de dagen voor den zondvloed.

††. Dit worden dagen genoemd:

*. Omdat het maar een zekere en bestemde tijd was; **Gods** goedheid was groot, dat **Hij**, zooveel dagen uitstel gaf, en dat de zon over hen **zoo** menigmaal **nog** zou opgaan. O! als zij in den nacht van diepe zorgeloosheid ronkten,- dan zou het **alweder** dag worden, en zij **alweder** eene stem achter zich hooren, en dat zou honderdentwintig jaren duren ; die jaren (om zijnde) zouden als dagen zijn, hoe lang het ook van voren scheen, en de laatste dag dáár zijnde, daarop volgde een nacht zonder dag; het was gedaan, het was maar een bestemde tijd. Dus had Sodom **eenen** bestemden tijd van uitstel, namelijk, **zoolang** Loth er in was, vermaande en waarschuwde, en **hij**, die steun uit die plaats weg zijnde, daar zonk het heen, Gen. 18. Ninivé kreeg veertig dagen, Jona 3 : 3; het Jodendom, na de verwerping des Heeren Jezus, kreeg ook **eenen** bepaalden tijd, een dag genoemd, Luk. 19 : 42, en die tijd van lankmoedigheid ten einde zijnde, daar zitten de Romeinen' in Jeruzalem, Matth. 24. Dezen **genadetijd** noemt Paulus, (wetende hoe het met den tijd gelegen is,) een uur om op te waken, Rom. 13 : ll.

****.** Dagen wordt het genoemd, om het schielijk voorbijvliegen van den tijd der genade uit te drukken. Wat voorbij is, daar is geen **terugkrijgen** aan, Zef. 2 : 2, als kaf gaat de dag **voorbij**; dus geeft God aan ieder volk en aan elk mensch, bijzonder onder het **Evangelielicht** levende, zulk **eenen** dag van uitstel, ja, dagen van bezoeking in genade, en die laatste ten einde en verwaarloosd **zijnde**, daar zinkt het weg.

2. Het tweede tijdsgewricht, waarvan Jezus spreekt, is de toekomst van den Zoon des menschen.

a. Wie de Zoon des menschen hier met nadruk is, en waarom zoo genoemd, denk ik dat bij ieder onzer kennelijk is, namelijk, de Zoon Gods, welke waarachtig vleesch en bloed of de menschelijke natuur uit de maagd Maria op eene bovennatuurlijke wijze aangenomen heeft, en welke natuur bestaat in en door zijn eenig goddelijk Persoonschap, zooals Hij de Middelaar is, en Immanuël genoemd wordt, Jes. 7 : 14.

b. Wordt nu aan den Zoon des menschen eene toekomst toegeschreven. Verstaat daardoor:

†. Niet alleen of afzonderlijk Jezus' laatste doorluchtige openbaring en verschijning als Middelaar op de wolken des hemels, om gericht te houden ten jongsten dage, Joh. 5: 27, als wanneer alle geslachten der aarde Hem in zijne heerlijkheid zien en weenen zullen, volgens ons teksthoofdstuk vs. 29-31, en er verschrikkelijke ontsteltnissen zijn zullen in den hemel en op de aarde, Hebr. 12 : 26, en engelen en menschen gedagvaard en geoordeeld zullen worden, volgens het gezicht aan Daniël vertoond, Dan. 7 : 9, 10, 13, Zijn troon was vuurvonken, deszelfs raderen een brandend vuur, en het gericht zette zich; daarop kwam een als eens menschen Zoon, vergeleken 2 Cor. 5 : 10, en Openb. 20 : 12. Deze wordt Jezus' toekomst met nadruk genoemd; namelijk :

*. Zijne tweede toekomst, in tegenstelling van zijne eerste komst in het vleesch, als Hij kwam volgens Joh. 3 : 17 en 12 : 47, niet om te veroordeelen, maar om te behouden en zalig te maken.

** Ook zijne laatste toekomst, in tegenstelling van Jezus' verscheidenerlei komsten vóór den oordeelsdag, in zijne oordeelen als wanneer die al voorbij zouden zijn.

††. Ik zeg, dat naar mijne gedachten niet alleen deze laatstgenoemde toekomst van Christus hier te verstaan zij, maar ook al die vorige komsten van Christus in zijne oordeelen vóór den oordeelsdag, zooals Jezus, van den tijd, dat Hij ter rechterhand Gods was gaan zitten, in zijne wraakoefenende gerichten over de vijanden van de kerk gezien zou worden; gelijk onder de lotgevallen van de kerk des Nieuwen Testaments, en bijzonder vóór den oordeelsdag, zulke donkere tijden zijn zouden, waarin Christus met zijne oordeelen de aarde bezoeken zoude. Hierom zegt Jezus, Matth. 26: 64, Van nu aan zult gij zien den Zoon des menschen, zittende ter rechterhand der kracht [Gods,] en komende op de wolken des hemels. En hierin worden wij te meer bevestigd:

*. Uit Openb. 16 : 15, waar Jezus zegt: Ziet, Ik kom als een dief; zalig is hij, die waakt, en zijne kleederen bewaart, opdat hij niet naakt wandele, en men zijne schaamte [niet] zie. Uit welk hoofdstuk blijkt, dat hier Jezus' laatste toekomst alleen en afzonderlijk niet bedoeld wordt, maar ook zijne bijzondere komsten ten gerichte; want wij lezen hier dat de engelen Gods, de eene na den anderen zijn fiool uitgoot, alle bijzondere oordeelen, dan over de aarde, dan over

de zee, dan over de rivieren en fonteinen, dan over de zon, dan over den antichrist, en **eindelijk** in de lucht.

. Worden **wij ook hierin bevestigd, uit Luk. 17 : 26, waar Jezus zijne toekomst noemt de dagen van den Zoon des menschen, of waar Lukas deze plaats aldus verklaart, en welke dagen eindigen zullen in dien eenen dag, met nadruk, op welken de Zoon des menschen geopenbaard zal worden. Ziet hieromtrent den randtekst op Luk. 17 : **24, 30**; en gevolgelijk, gelijk **wij** door de dagen van Noach verstaan al die dagen vóór *Noach in de arke ging en de zondvloed kwam, zoo verstaan wij door de dagen van den Zoon des menschen ook niet alleen dien bijzonderen dag van Christus, wanneer het met de wereld gedaan zal zijn, maar ook al die vorige dagen, wanneer de Zoon des menschen op allerlei wijzen, èn door zijne knechten, èn door zege-ningen, èn door oordeelen, tot bekeering roepen en waarschuwen zou.

b. Slaan wij nu gade de vergelijking van Jezus in het gemeen. Jezus zegt: En gelijk de dagen van Noach waren, **alzo** zal ook **zijn** de toekomst van den Zoon des menschen.

1. Hier stelt Jezus, als het ware, aan elk eenen klaren spiegel voor, waarin ieder de gedaante van **zichzelf** en van het gemeen, ten tijde der oordeelen, zou kunnen zien, en hoe kon Jezus gepaster en **klaarder** gelijkenissen **bijbrengen**, dan de gesteldheid van de eerste wereld, vermits' het zwaarste, dat ooit geweest is, dat oordeel is geweest, waardoor de geheele wereld, behalve alleen Noach en zijn achtal, met eenige van alle soorten der gedierten, volgens 1 Petr. **3: 20**, is omgekomen, ja, zelfs waartegen, en ook tegen de waarschuwende betuigingen van Noach, de boosheid en zorgeloosheid steeds meer en meer aanwassende was.

2. Ja, wat was gepaster **dan** deze gelijkenis ; vermits in den **zorgeloozen** stand van **Noachs** dagen het oordeel kwam en hen overviel. En dit is de bedreiging ook, dat de drukkende, benauwende en ver-smadende oordeelen **Gods** in de dagen van Christus, ja, de toekomst van Christus ten jongsten dage zelve, hen onverwacht overvallen zouden, mede in **eenen** zorgeloozen, ja, in een allerzorgeloozen **tijd**, en dan wel, na **geene** minder getrouwe waarschuwingen en stemmen **Gods**, met geen minder licht en kracht toegediend, om **weêrom** en tot bekeering te roepen.

B. Belangende nu in het bijzonder de redenen van die **vergelijking**, of de overeenkomst tusschen de dagen van den Zoon des menschen en de dagen van Noach vóór den zondvloed, vs. 38, 39, daarin slaan **wij** gade:

a. De gesteldheid van de eerste wereld in de dagen van Noach, vs. 38 en het eerste gedeelte van vs. 39, hierin staat ons te letten,

1. **Op** hunne aanwassende zorgeloosheid en boosheid, tegen **Noachs** **waarschuwingen**, prediken en bidden aan.

a. De Heere noemt eerst hunne zorgelooze gesteldheid, onder die uitdrukking, dat **zij** waren in de dagen voor den zondvloed, etende en drinkende, trouwende en ten huwelijk uitgevende.

†. De Heere keurt hier niet af zaken, die anders geoorloofd, op zichzelf onzondig zijn, ja, noodig, en welke door de goede hand Gods besteld zijn, maar het verkeerren van het hart des menschen omtrent dezelve, vermits de omstandigheden van de tijden en zaken, en van de wijze van behartigen, dezelve goed of kwaad maken.

* Nu was het zoo gesteld in de dagen voor den zondvloed, dat de tijden ten opzichte van het gemeen zeer donker waren. Noach veel daarvan ziende, riep sterkelijk tot het volk, dat hun ondergang nabij was, hij waarschuwde zeer, en met verzekering dat zij het oordeel niet ontvlieden zouden, vermits de Heere, volgens Gen. 6 : 6, 7. berouw had, dat Hij den mensch op aarde gesteld had, en gezegd had, Gen. 6 : 13, dat Hij den mensch met de aarde verderven zou, en dat het einde van alle vleesch voor zijn aangezicht gekomen was, waaruit toen wel veel geruchten en oploopen ontstaan zullen zijn, en alle monden wel vol zullen geweest zijn van die harde boodschap.

** Hiertegen nu zegt Jezus, dat zij waren etende, drinkende, trouwende en ten huwelijk uitgevende, dat is:

§. Zij waren zorgeloos, niet alleen dat zij niets anders zochten en naar niets anders jaagden, en dat in niets anders hun lust was, zoo dat tegen al die bedreigingen hun hart en mond vol bleef van eten, drinken, trouwen en ten huwelijk uitgeven, maar ook voornamelijk, dat hunne pracht en overdaad in groote maaltijden, waarop Jezus, vs. 12, mogelijk zinspeelt, ja hunne vleeschelijke 'vermaken en wellustigheden in het verzorgen van vleesch en begeerlijkheden, daar tegen aan, zoo groot werden, dat zij daarin als verdrinken lagen; waardoor zij niet eens gedachten, veel minder naar eisch beseften, het groote gevaar over hun hoofd hangende, of wat van hun eeuwigen staat zou worden.

§§. En ook was de onordelijke verkeerung omtrent die anders geoorloofde zaken, de oorspronkelijke zonde van allerlei soort van gruwelen, waarom des Heeren toorn tegen hen ontstoken was; gelijk Sodoms oorspronkelijke zonde genoemd wordt, geweest te zijn zatheid des broods en stille gerustheid, Ezech. 16 : 49, waaruit alle andere gruwelen voortkwamen.

††. Ziet de reden, waarom de Heere de ongesteldheid van de eerste wereld onder zulke gemeene zaken van eten, drinken, trouwen en ten huwelijk geven, voorstelt en waarom de Heere hier niet liever opnoemt hunne hooggaande gruwelen? Ik denk dat de redenen zouden kunnen zijn:

*. Omdat hart en mond in eenen gevaarlijken tijd vol te hebben van eten, drinken, trouwen en ten huwelijk geven, hunne algemeene zonde was, onder allerlei soort van menschen; met deze zonde had alle vleesch zijnen weg verdorven, Gen. 6 : 12, en dus was het eene landzonde, en eene oorzaak van de ontsteking van Gods toorn over het gemeen; daar integendeel schrikkelijke zondige daden naar buiten doorgaans zoo algemeen niet zijn.

** Ook omdat niemand van de Joden, tot wie Christus sprak, zich-

zelveu zou kunnen verontschuldigen ; had nu Jezus de zware boosheden van de eerste wereld opgenoemd, een ieder zou zichzelf vrijgepleit hebben, als geen deel hebbende aan die goddeloosheden, en gevolgelyk zulke zware oordeelen niet te wachten hebben; want doorgaans worden bij natuurlyke menschen de mindere zonden tegen meerdere, licht, ja, niet geacht.

***. Ook omdat de Heere hiermede aanwyzsen en onderrichten wil, namelijk, dat de allergrootste zonden van goddelooze menschen, welke met ijver van de aardsche rechters gestraft en uitgeroeid worden, en wel ten tijde wanneer Gods volk in eenen rechten weg met den Heere staat, den ondergang van een land of volk zoozeer niet veroorzaken; maar dat de algemeene zorgeloosheid, verblindings, verharding en de geest des diepen slaaps, en dat onder vroom en onvroom, het hem doet; de Heere zegt, zij, (ja genoegzaam alle) waren toen etende en drinkende, trouwende en ten huwelyk uitgevende; dit is het, dat het zinken en den ondergang van een volk veroorzaakt.

b. Noemt de Heere hunne boosheid op, tegen al wat zij hoorden en zagen, Jezus zegt, zij bekenden het niet.

†. Dit woord bekennen geeft zooveel te kennen, als: geloof geven, erkennen, beseffen, met overweging bedenken, zorgvuldig overleggen, gepaard met aandoening des harten; en dus sluit dit bekennen in :

*. Het ontwaken uit den zorgeloozen doodslaap, Rom. 13 : 11, door den Geest der verlichting; hetwelk gepaard gaat met ontzetting, verschrikking en afkeer, wegens zijne slaapzucht in zulk een gevaar, en met eene hartelyke blijdschap en erkenenis, dat God zoo goed is, in het gevaar te doen zien, evenals iemand, die in een groot gevaar van om te komen geslapen had en opgewekt was, zeer verblijd zijn en zulk eene weldaad altijd erkennen zou.

** . Nog sluit dit bekennen in, een toevallen aan den Heere, een vallen op zijn aangezicht, in zijne schuld voor God, of met zonden God in de roede te vallen, als Ezra 9 : 6. Wji liggen in onze schaamte, en onze schande overdekt ons, omdat wij zoo gezondigd hebben, en Ps. 51: 6, Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd en gedaan dat kwaad is in uwe oogeu, opdat Gij rechtvaardig zijt in uw spreken, en rein zijt in uw richten. O! die omwending is zoo groot; een hardnekkige Saulus, toen hij een Paulus werd, riep uit, Hand. 9 : 6: Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?

***. Sluit dit bekennen ook in, of is er een wezenlyk gevolg van, alles toe te brengen, om het gevaar dadelijk te ontvlieden, als iemand, die recht wakker is, en in groot gevaar geslapen heeft, en dus gaat er mede gepaard eene dadelijke vredemaking met God, door aangrijping van den Vorst des vredes, Jes. 9 : 5. God zegt, Jes. 27 : 4, 5, Grimmigheid is bij Mij niet, of hij moest mijne sterkte aangrijpen: hij zal vrede met Mij maken, vrede zal hij met Mij maken.

††. Nu zegt Jezus: zij bekenden het niet, dat is,

*. Niet alleen dat zij geen acht gaven op al wat Noach sprak, of op zijn toebereiden van de ark.

. Maar voornamelijk, dat zij in plaats van bekennen, zich te meer verhardden tegen alles aan. O! zij werden stijver op hunnen droesem, onbekeerlijker, en werden, als Jer. 6 : **29, 30, onder al de waarschuwingen niet afgetrokken van hunne boosheid en onvernederdheid, waarop volgen moest: men noemt ze een verworpen zilver, want de Heere heeft ze verworpen.

2. Staat ons te letten, op de volstandige onbekeerlijkheid van de eerste wereld, tot het te laat was; de Heere zegt, **200** waren zij gesteld en zij bekenden het niet, tot den dag toe, in welken Noach in de ark ging, ja, totdat de zondvloed kwam en hen allen wegnam; hierin beschouwen wij,

a. Het einde van den predikdienst van Noach onder hen, namelijk, **zijn** prediken en bidden, tot en voor hen, eindigende op den dag, in welken **hij** in de ark ging, doch toen heeft hij nog met daden, met **zijn** ingaan in zijne verbergplaats, gesproken.

†. Noach had naar Gods bevel eene ark toebereid, of een zeer groot schip gemaakt, waartoe hij bestuurd werd en wijsheid gekregen had door den Geest, tot behoudenis van hem en zijne zonen met hunne vrouwen, alsmede tot behouding van twee, een mannetje en een wijfje van alle soorten van levend vleesch, Gen. 6 : 14-22.

††. Noach, (deze ark klaar zijnde) gaat met die allen naar Gods bevel daarin, Gen. 7 : 1-3. Noach laat nu iedereen daar, en laat hun nu redeneeren ; hij had een goed heenkomen gezocht en gevonden, voor **zichzelf** en de zijnen. **Hij** had onder dit volk gedaan, en gezegd wat hij te zeggen had; **hij** verborg zich in de veilige ark; de Heere **zeide** met sprekende daden, als Jer. 7 : 16, Spreek noch bid meer tot, noch voor dit volk ten goede, en hef geen geschrei noch gebed voor hen op, noch loop Mij meer aan, want Ik zal niet hooren ; ook zal hart, mond en tong hem verder ontbroken hebben, en **hij**, volgens Jes. 51: 20, vol zijn geworden van de grimmigheid des Heeren, en van de schelding zijns Gods, en dus zal Noach, inwendige ruimte hebbende, alles nu daar hebben gelaten en in de ark in stilte **zijn** gaan zitten, om te aanbidden en te berusten in den uitvoer van den eeuwigen raad, en om God te prijzen en te verhoogen wegens zijne heerlijke deugden en getrouwheid, in de waarmaking der woorden zijner bedreiging over de wereld, en zijner beloften over hem en zijn geslacht, 1 Petr. 3 : 20.

†††. Zoo was de dag, op welken Noach in de ark ging, te rekenen zeven dagen voor den zondvloed, Gen. 7 : 4. Nu lezen **wij**, Gen. 7 : 11, dat de zondvloed kwam den zeventienden dag van de tweede maand, in het zeshonderste **jaar** van **Noachs** leven. O, vrienden! dit was nu de dag, waarin blijkbaar het groote onderscheid van alle **oogenge-**zien werd, tusschen den rechtvaardige en den goddelooze, tusschen een, die God gediend en niet gediend heeft. O! hetzelfde water is hier den **eenen** ten oordeel in Gods toorn, en ten anderen ten voordeel in Gods gunst.

b. Beschouwen **wij** nu de volstandige onbekeerlijkheid van de eerste

wereld, totdat het te laat was. Jezus zegt, zij bekenden het niet totdat de zondvloed kwam en hen allen wegnam; hieronder schijnt opgesloten,

†. Dat zij nog zorgeloos waren, als Noach al in de ark binnen was; maar vrienden, dit duurde geen zeven dagen of de zondvloed kwam, Gen. 7 : 11. De wateren kwamen, al de fonteinen des grooten afronds werden opgebroken, en de sluizen des hemels werden geopend, veertig dagen en veertig nachten rezen de wateren, wiesen tot vijftien ellen boven alle hooge bergen, en de wateren bleven boven de aarde staan honderd vijftig dagen, Gen. 7 : 24.

††. Ook schijnt in die woorden: zij bekenden het niet totdat de zondvloed kwam, opgesloten, dat zij het toen op hunne wijze zullen hebben beginnen te bekennen, namelijk, naar mate de wateren wiesen, zoo zal hun bekennen ook vermeerderd zijn; toen waren zij aan het vallen in ontwaking, toen vielen en zonken zij zich wakker. O! onzalig wakker worden, droevig wakker vallen, als uit het opperste van een mast in de zee, Spr. 23: 34. Wat naar gekerm en onsteltnis! waar naar vluchten in toppen der boomen, en op alle hoogten en bergen! hoe zullen zij nu Noach nageschreid, geschreeuwd en om hem geroepen hebben, dat hij nu tot God in den hemel voor hen roepen mocht!

†††. Maar het was te laat; de genadetijd had een einde; Jezus zegt, de zondvloed kwam, en nam hen allen weg. Noach dreef weg met de ark der behoudenis; het was gedaan, de wateren wiesen, zij hadden hun tijd gehad om genade te kunnen vinden, en Noach had zijn of des Heeren tijd onder hen uitgediend; nadrukkelijk is hier, Spr. 1 : 24-28, Dewijl Ik geroepen heb, en gijlieden geweigerd hebt, mijne hand uitgestrekt heb, en er niemand was, die opmerkte. En hebt al mijnen raad verworpen, en mijne bestraffing niet gewild, enz. Dus was het hier ook gesteld. Jezus zegt, dat de zondvloed hen allen wegnam, of zooals bij Lukas staat, hfdst. 17 : 27, dat de zondvloed hen allen verdierf! Namelijk, verstaat daardoor,

*. Allen naar het lichaam, behalve, die in de ark waren, kwamen om door de wateren.

** . Maar verstaat juist niet allen naar de ziel, want

†. Uit Gen. 6 is te besluiten en te zien, dat, onder hen die verdorven werden, ook vervallen vromen waren, zonen Gods genoemd, vs. 2, 4, te meer, omdat er met zulk een nadruk staat, dat alle vleesch zijnen weg had verdorven, Gen. 6 : 12.

††. En zoo zou men ook mogen besluiten, of er door Noachs laatste prediking nog niet eenigen zijn bekeerd geworden, die tot den raad der verkiezing behoorden, omdat men zoo duidelijk leest, 1 Petr. 3: 18, 19, Dat Christus, die gedood was in het vleesch, en levend gemaakt door den Geest, dat Hij in den Geest door Noach, aan wie in het gemeen verderf omkwamen, gepredikt heeft, en zulks is gansch niet strijdig, dat vromen die aan de gemeene zonden deel hebben, ook met de gemeene oordeelen omkomen, en zoo behouden als door vuur, naar den geest, en verdorven worden naar het vleesch; en als wij

daarhij 1 Petr. 4 : 6 lezen, dan schijnt het einde van de verkondiging des Evangelies aan de eerste wereld geweest te zijn, opdat zij wel zouden geoordeeld worden naar den mensch in het vleesch, 'maar leven zouden naar God in den Geest.

b. Slaan wij gade de overeenkomsten tusschen de gesteldheden der menschen, voor de oordeelen Gods in de dagen van den Zoon des menschen, en bijzonder voor het algemeen oordeel in de laatste en doorluchtige toekomst van Christus, en tusschen de gesteldheid van de eerste wereld in de dagen voor den zondvloed. Jezus zegt in het laatste gedeelte van vs. 39, gelijk het toen was, **alzo** zal het ook **zijn** in de toekomst van den Zoon des menschen; hierin staat ons te letten,

1. Op de overeenkomst van des menschen gesteldheid ten tijde der algemeene oordeelen, in de dagen van den Zoon des menschen, met die in de dagen voor den zondvloed. Vrienden ! laat elk er zichzelve, en den gemeenen toestand van ons land bij neerleggen, en de overeenkomsten maken; het zal een spiegel zijn om de gedaante van zichzelf, en van Neerlands volk er in te zien ; hierin beschouwen wij.

a. De overeenkomsten tusschen des menschen leven en gedrag, in die tweeërlei dagen, namelijk :

†. In de eerste dagen en jaren van Noachs leven bloeide waarheid en godsvrucht, volgens Gen. 5, maar hij op zijne dagen komende, en de menschen vermenigvuldigende op aarde, begon de boosheid ook te vermenigvuldigen, als blijkt, Gen. 6 : 1. Een stroom van zonden brak er in de wereld door, vleeschelijke wellust, de **begeerlijkheid der oogen**, des vleesches, en de grootscheit des levens, en diepe zorgeloosheid, zoodat de Heere berouw had, dat Hij den mensch op aarde gemaakt had, en **zeide**, dat zijn Geest niet in eeuwigheid zou twisten. De oorzaken of den oorsprong van dit verderf in de eerste wereld waren :

*. Dat de zonen Gods, en de godsdienstigen, niet tevreden waren met dochteren uit hunne geslachten, zij moesten wat voor hun **vleeschelijken wellust** hebben; volgens Gen. 6 : 2 zagen de vromen om naar de dochteren der menschen, dat is, buiten der heiligen regel, en dus kwam het groote en algemeene verval van hen, die anders de pilaren der wereld waren, en **zoo** begon het oordeel van het huis Gods, 1 Petr. 4 : 17.

**.

Ook eene groote oorzaak was, dat zij toen in Gods toorn ongemeen groot werden, **grooten** voorspoed hadden; zoodat hunne kinderen geweldige onderdrukkers, en dus mannen van naam werden op de wereld, en dan wordt God doorgaans verlaten, Gen. 6 : 4.

††. In die dagen verdroeg de Heere hen in zijne oneindige lankmoedigheid. God wilde niet, dat iemand verloren ging, 2 Petr. 3 : 9, gevende daartoe aan hen een bestemden **tijd** van honderdtwintig jaren, om hun nog genadig te zijn, en bij den genadetijd ook genademiddelen. God gaf hun Noach, een man, die toegang tot God had, en die dus hunne zaken, **zoo** ellendig zij stonden, voor God kon dra-

gen, en die steeds zijn werk met veel licht en hulp onder hen kon verrichten, Gen. 6, vergeleken 1 Petr. 3. Deze prediker der gerechtigheid waarschuwde hen, en verkondigde hun de gerechtigheid Gods, zoo die der Wet, ter uitdrijving uit zichzelf, als des Evangelies, 1 Petr. 4 : 6, aandringende op geene andere gerechtigheid, dan op die des Middelaars; dit licht hadden zij nog al hunne dagen onder zich.

†††. In die dagen van uitstel van Gods toorn, werden de menschen tegen al die goede wegen Gods, tegen al die rijkdommen van lankmoedigheid, tegen al die waarschuwingen van Noach en aankondiging der oordeelen Gods, erger en booser. Petrus zegt, 1 Petr. 3 : 20, dat zij ongehoorzaam werden tegen de lankmoedigheid. Een geest des diepen slaaps beving genoegzaam allen; algemeen verlieten zij den Heere, weken af, kregen de wereld lief, daar te voren ernst was in het statige en te zamengeschaarde aanroepen van Gods naam, als Gen. 4, 5, daar nam de aarde hun hart in, en de vromen zelfs werden aarden flesschen gelijk, en leefden bij de liefde der wereld, bij eten, drinken, trouwen en ten huwelijk uitgeven. Nadrukkelijk zegt Salomo, Pred. 8 : 11, Omdat niet haastelgk het oordeel [over] de booze daad geschiedt, daarom is het hart van de kinderen der menschen in hen vol om kwaad te doen.

††††. Zoo gesteld zijnde, liet God echter Noachs dienst onder hen, maar ten oordeel; met woord en wandel was Noach nog (al werd hij bespot) een voorbeeld onder hen, maar al wat de man zeide, ging over hun hoofd, en de zegeningen en weldaden Gods, die te voren hen kleiner maakten, waren hun toen tot een strik, en gebruikten zij om God tot toorn te verwekken. Noach riep uit de keel en hield niet in, en verhief zijne stem als eene bazuin, en was dus als in barensnood over hen, om hunne ziel te behouden, en ook hunne lichamen, en zij waren vol van eten, drinken, trouwen en ten huwelijk uitgeven, en daarbij kunt gij begrijpen, hoe Noachs toebereiden van de ark hun vermaakt zal hebben 3 O! hoe menigeeen zal het maken van de ark gezien hebben! Hoe menigeeen zal er aan gewerkt hebben, zonder hij er ooit inkwam.-om behouden te worden; ja, hoe menigeeen zal er dit, en anderen dat van gezegd hebben, en hoe velen zullen met het zware hoofd van Noach over de wereld den spot hebben gedreven, en over zijn toebereiden van de ark, evenals Ezechiëls toehoorders! Ezech. 12 : 27. Zij zeiden van den profeet: hij profeteert van vele dagen, zijn gezicht is van verre tijden, maar God zeide: Ik zal dat spreekwoord doen ophouden, en het woord van elk gezicht doen komen, vs. 23. En wie zal zeggen, wat spreekwoord die Noach en zijn werk aan de ark, en wat voorwerp van spotternij die man geweest is, bij de losse wereld, en bij die, die bij den sterken drank zaten? Spr. 20 : 1. En wat zult gij een menigte'natuurkundigen gehad hebben, die de onmogelijkheid van hetgeen Noach bedreigde, zullen hebben zoeken te bewijzen, en die menigeeen als middelen tot zorgeloosheid gediend hebben, in de hand des duivels, onder de heilige toelating Gods! zoodat gij besluiten kunt, hoe zwaar Noach zijn werk

onder hen gedaan moet worden! en hoe hij onder hen gestaan moet hebben! namelijk, om hun tot eene reuk des doods, en tot verzwa- ring van hun oordeel te dienen onder het rechtvaardig oordeel van God. Echter deed die man zijn werk den Heere, hij wist wat hij van binnen had, zoo kon hij overal over. Vrienden ! die Jes. 6 : 9-12 kennen, zullen schrikken- en beven voor dat- oordeel, namelijk, god- zalige leeraars te hebben, en dat tot zulk een einde, om ooren te stoppen, om oogen te sluiten, om het hart te verharden. Als de Heere Jesaja tot dat einde zond, zoo vraagde hij : hoe lang o Heere? en God zeide, tot dat de steden verwoest worden, dat er geen inwoner meer zij, en daarop volgt: want de verlating zal groot zijn.

†††††. In die tijden zullen sommigen ook wel eens ontroeringen gehad hebben, en bij tijden wel aandoening, en op het laatste nog wel eenig werk, maar zooveel of van dat soort van werk niet, om het oordeel te ontvlieden; en ook is wel te denken, dat velen toen aan het roepen zijn geraakt, en toen wel gewild zullen hebben, maar het was te laat. Noach kon niet, hij had gedaan; en mogelijk dat de een of ander zijne ziel er nog tot een buit heeft uitgehaald, wien voor het oordeel licht opging; en dus binnen in de ark Christus raakte.

†††††. En eindelijk, evenals er toen in dien donkeren en zorge- loozen tijd een enkele was, die geen deel of gemeenschap had met de zonde van dien tijd, als een Noach, die zijne kleederen onbesmet zocht te bewaren in die donkere ure, en die nog aan God getrouw bleef; zoo zou het ook zijn in de dagen van den Zoon des menschen.

b. Beschouwen wij nog de overeenkomsten tusschen de einden der menschen in die dagen, namelijk,

†. Zeer schielijk en onverwacht kwam het gevreesde en bedreigde kwaad; de groote God stelde daar de gedachten zijns harten, Jer. 30 : 24, en volgens Amos 5 : 24, wentelde zich het oordeel daarheen als wateren. waaraan geen stuiten is: (hoelang het hun gewaarschuwd was) het overviel hun toch op des Heerentijd.

††. De einden der menschen waren oneindig verscheiden, de groote menigte ging verloren en naar hunne eeuwige gevangenis, volgens 1 Petr. 3 : 19. O, vrienden! zij zagen voor hunne oogen de wateren rijzen, woonplaatsen wegspoelen, menschen en vee verdrinken, en zullen het alle oogenblikken voor zich ook verwacht hebben, en hoe nader zij kwamen aan de eeuwige donkerheid, hoe klaarder oogen zij kregen; dit alles zal hun geheel anders hebben doen spreken dan te voren, en zoo gaven zij den geest. Zoo zou het ook zijn in de dagen van den Zoon des menschen; en werden de godzaligen behouden, sommige weinig vervallene vromen, en die door Noachs prediking op het laatste toegebracht zijn, werden verdorven naar het vleesch, doch behouden naar den geest, als door vuur; en een enkele Noach, vond ook met betrekking tot het ontkomen van het gemeen verderf, genade in Gods oogen. Hij moge nog wat ontferming gehad hebben, maar de Heere zal hem gesterkt hebben om den uitvoer van den ewigen raad te aanbidden, en om dus het oordeel na te volgen, Ps. 94 : 15.

2. Staat ons te letten op de overeenkomst van der menschen gesteldheid voor, en ten tijde van het algemeen oordeel, in de laatste toekomst van den Zoon des menschen, met die in de dagen voor den zondvloed. De Heere antwoordt hier op de laatste vraag der discipelen, vs. 3, en wel op dat deel, wanneer zijne toekomst zou zijn, en de voleindiging der wereld ; hierin beschouwen wij kortelijk :

a. namelijk :

†. was

zoo die honderd en twintig jaren,

: **31**, een dag gesteld, op welken Hij den aardbodem door den Zoon zal richten, en hoewel de Heere Jezus de nieuwsgierigheid der discipelen, om den tijd te weten, zeer tegengaat, Hand. 1: 7, zeggende, het komt u niet toe te weten de tijden en gelegenheden, welke de Vader in zijne eigene macht gesteld heeft, zoo heeft echter de Heere in zijn Woord teekenen gesteld, die elk heeft in acht te nemen.

††. Gelijk er vele dingen waren, die den dag des zondvloeds vooringingen, en ten bewijze verstrekten dat hij naderde, als eene algemeene en ongemeene zorgeloosheid en boosheid, groote uitgestrekte lankmoedigheid en goedertierenheid Gods tot hunne bekeering, en daartegen zeer zware verharding, zoo zou ook de toekomst van den Zoon des menschen hare bewijzen of teekenen hebben, namelijk:

*. Zou de afval komen, volgens Paulus' getuigenis, 2 Thess. 2 : 3, de antichrist eerst zinken als een molensteen, Openb. 16: 10; 18 : 16, 18.

** Joden en Heidenen zouden alvorens bekeerd worden, Hos. 3, vergeleken Rom. 11: 25, 26, hetwelk een leven uit de dooden veroorzaken zou in de kerk; dit zou een heerlijke staat der kerk uitmaken, als wanneer de satan als een bliksem uit den hemel zou vallen.

***. Eindelijk na dien tijd, zou het wederom donkerder worden onder eenen opstand van Gog en Magog, verschrikkelijke vijanden der kerk Gods, Openb. 20: 8, 9. Hierdoor zou de wereld wederom zoo verdorven worden tot den tijd van het einde, dat als de Heere ten algemeen oordeel komen zou, Hij kwalijk geloof vinden zou op aarde; het zou dan een allernaarste, en een allerzorgelooste tijd zijn, en dus zouden de menschen gesteld zijn als in de dagen voor den zondvloed, etende en drinkende, trouwende en ten huwelijk uitgevende, en zouden het niet bekennen tot dien dag, op welken Christus zelf als een bliksem komen zou op de wolken des hemels, om gerichte te houden, en om de wereld te voleindigen. Ja, Petrus zegt ons, 2 Petr. 3 : 3, 4, Dat in het laatste der dagen spotters komen zullen, die naar hunne eigene begeerlijkheid zullen wandelen en zeggen: waar is de belofte zijner toekomst, want van dien dag, dat de vaders ontslapen zijn, blijven alle dingen alzo, gelijk van het begin der schepping.

†††. Gelijk de dag des zondvloeds, niettegenstaande het dagelijksch roepen en waarschuwen van Noach, echter zeer schielijk en onverwacht, ja, als een dief kwam, en de zorgeloze wereld overviel; zoo zou het ook zijn met de toekomst van den Zoon des menschen, de-

zelve zou den zorgeloozen mensch ook dus overvallen, 1 Thess. 5 :2, 3. De dag des Heeren zal alzoo komen, gelijk een dief in den nacht. Want wanneer zij zullen zeggen, het is vrede en zonder gevaar, dan zal een haastig verderf hun overkomen, gelijk de barensnood eene bevruchte vrouw, en zij zullen het geenszins ontvlieden.

††††. de dag des zondvloed's hen allen

Gods was zonder nacht, en een nacht v

zijn;

zoo

geene ontferming

geene verlichti

of verpoozing in de oordeelen; maar het zou een dag Gods zijn, een eeuwig vergaan zonder vergaan, een eeuwig verdorven worden zonder verderven, naar de kracht van het grondwoord, en dus een eeuwige nacht voor den goddeloozen mensch; duizend jaren zouden daar zyn
 millioenen jaren zou het nog zijn, e z e
 die hen voor eeuwig wegnam, : 3, zouden zij
 het geenszins ontvlieden.

†††††.

zoo'llend einde aller menschen maakte,

allerontzaglijkste;

allen die buiten de ware ark Christus stonden en omzwierven, welke gemeene overtuigingen en beroeringen zij ook mochten gehad

weeñen alle geslachten der 'aarde

helsch

bedrijven, Openb.: . 1

geene

blijde, behouden worden, zou dit een
 lijkste

allerheer-

zoo zullen, als die da komt r a n d e n d e

zijn,

uliedenekomende dag zal hen in vlam zetten, maar

: 1, 2 .

b. Beschouwen wij nog kortelijk het g
 dien dag des zondvloed's en der voleindiging der wereld, namelijk:

†. In Noachs

bij

verschrikkelijker, Openb. 6
 des-

††. Noachs'

voortbrengen tot dat einde; 2 Petr. 3 : 6, 7, zegt Petrus, de wereld, die toen was, met het water van den zondvloed bedekt zijnde, is vergaan, zijn, zijn door

oordeels e n d e r v e r d e r v i n g m e n -
schen,

verschrikking, zal eeuwige benauwdheid,
eene helsche

! volgens Mark. 9 : 44, zal de worm van binnen niet sterven,
en het vuur niet

†††.

geeneieuwe wereld, maar na Christus' dag zal er

zijn d e v o l e i n d i g i n g d e r ! w e r e l d ;
godde-

Mal. 3

A.

grooten

onafhankelijk vrije van de souvereine e
Gods ten 'leve en ten verderve,
zijne kracht bij de uitvoering van dien raad zal
wij het oog :

A. Op de spreekwijzen met een woord.

B. En op de zaak, daarin opgesloten.
wij gade :

a. De verscheidene personen, van wie Jezus

1. Hier bij Mattheus, namelijk:

a. Twee op een akker zijnde, verstaat daar
zij daar ook mochten doen, meest mannen
geen werk genoemd wordt, om te kennen te geven, dat alle werk,
ook het zijn op den akker zonder werken, er
worden.

b. Twee vrouwen malende in een molen,
vrouwenwerk in den molen of in het molenhuis; gelijk het malen
van vrouwen of slavinnen aldaar met handmolens placht te geschieden,
gelijk ook het bakken vrouwenwerk was.

2. W o r b i j Lukas er nog bijgedaan, twee op één bed liggende,
: 34, ,het zij vereenigden door den ban
anderszins.

wij gade het getuigenis van Jezus, betre
personen. Jezus zegt: de een zal aangenomen en de ander zal ver-
laten worden; dit geeft te kennen, het oneindig verschillend einde
eene n e n d e n a n d e r e n m e n s c h , i n d i e n t i
zijns harten, Jer.

30: 24, en dat achtervolgens zijn soeverein, eeuwig, vrij en onaf-
hankelijk voornemen, ten leven en ten verderve. Hierin leidt Jezus
zijn volk op tot verhzijnenlijking zijndie rechte

wegen des Heeren, waarin de eene mensch wandelt tot zaligheid, en waarin de andere valt tot zijn verderf, Hos 14 : 10.

B. Belangende nader de Zaak, onder deze spreekwijzen opgesloten, daarin slaan wij gade:

a. Hoe God zijn raad in zijne kracht zou uitvoeren en blijkbaar stellen, ten tijde der oordeelen, in de dagen van den Zoon des menschen, en bijzonder ten tijde van Christus' toekomst, in den grooten dag der voleindiging der wereld, namelijk :

1. God zal dan een groot onderscheid maken, tusschen personen en personen. O vrienden! de een zal in die zichtbaar nare omstandigheden des tijds, door de blijkbare hand en voorzienigheid Gods verlost worden, en de ander zal vallen, en mijn volk zal in eene woonplaats des vredes wonen, en in welverzekerde woningen, en in stille geruste plaatsen. Maar het zal hagelen waar men afgaat in het woud, en de stad zal laag worden in de laagte, Jes. 32 : 18, 19. Ja, de een zal vergaan, en de ander zal, als in een Soar met Loth, als in eene ark met Noach, worden bewaard, in eene binnenkamer worden geleid, totdat de gramschap over is; ook zal dan in kracht blijkbaar en dadelijk aangenomen of verlaten worden, die in het verborgen en gesloten boek van eeuwigheid aangehomen of verlaten is; volgens Rom. 9.

2. God zal dan blijkbaar vaneen scheiden degenen, die hier zo nauw vereenigd geweest zijn, hetzij door den huwelijksband of door de samenleving, of door eenig beroepswerk; Rom. 9: 13, Jakob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat.

3. Ja, God zal dan blijkbaar allen verzamelen die tot den raad der verkiezing behooren, en wel meest uit geringen, niet vele rijken, machten, wijzen naar de wereld, noch edelen, 1 Cor. 1: 26, maar men ziet hieruit welke meest, namelijk, van de akkers en uit de molens.

b. Eindelijk en ten laatste, slaan wij gade Jezus' oogmerk in alle dezen, hetwelk is, (gelijk uit den samenhang blijkt) om het zorgeloze volk wakker te maken, gelijk wij zien in het volgende tweenviertigste vers, waar Jezus tot vroom en onvroom zegt, hetgeen ook op onzen toestand past: waakt dan, want gij weet niet in welk uur uw Heere komen zal.

TOEPASSING.

A. Vrienden, zijn over ons ook geene dagen van zware bezoeken te vreezen en te wachten? Bijzonder een voor allen, uit dien geest des diepen slaaps, die algemeen op vroom en onvroom rust.

a. Wij zullen nu geene vergelijking van onze dagen met die van Noach maken. Wie vandaag wat hebben kunnen hooren, en den bid-dagsbrief gelezen hebben, kunnen het als op tafelen geschreven zien, al loopt hij wat hard voorbij, gelijk de profeet Habakuk zegt, hfdst. 2 : 2. Alleenlijk zeggen en herinneren wij, en dat kan elk nagaan :

1. God heeft ons tot een volk gemaakt en bewaard, en heeft voor dezen heerlijk in genade onder ons gewoond, zoodat waarheid en

godsvrucht met de beoefening der godzaligheid niet in woorden, maar in kracht, in teederheid des gemoeds voor God, en in wandel naar buiten, in Nederlands huisgezinnen gehloeid heeft.

2. Wij en Nederlands inwoners hebben God verlaten, en hebben de wereld van binnen ingenomen en die gediend: order ons is het verval ook ontstaan bij de zonen Gods, het oordeel is ook begonnen van het huis Gods, 1 Petr. 4: 17. De Heere heeft ook veel voorspoed gegeven, zoodat vroom en onvroom vervoerd zijn geworden. ja rijk hebben willen worden, en nu in den strik gevallen liggen, 1 Tim. 6: 9.

3. Van tijd tot tijd heeft de Heere ten koste geleegd aaderlands volk, zijn dienst te doen, weder en nu meer benauwde daheen, dan door zegeningen en goedertierenheden, en al onze dagen het zenden van zijne knechten met het w en door verbodsdagen te geven, dan eens door met zijnen Geest te kloppen aan het hart.

4. Daarop heeft de Heere ons, nu jaren aaneen, gedrukt met zware uitmergelende oordeelen, en tijd n obnauwender

zomer, thans e en menschen voort te brengen. waaruit tijd. Ja, waartoes, is ontstaan. wederheeft. n zondvloed gevoegd zijne menigte van vee en levensmiddelen,

a Zoo algemeen in Europa, al is het waar d Hij de gansche aarde niet meer door water zal verdelgen, echter neemt dat niet

getuigzijn.

b. J het water opgaven; en dat zelfs de wateren tegen winden oprezen.

cmag men niet zeggen, als een Noachs zwaarste oordeel, namelijk, eener eerste werelds zorgel zware verharding en ongevoeligheid, en dat onder alle vleesch plaats huidigen dga? O, vrienden! als gij het eens bezie twee uren van hier zit ons vleesch en bloed in eene onbeschrijfelijke benauwdheid zoo zwmmsdsofs de vijand op onze straten was, en wat aandoening is daarover naar het wezen moest? Moet elk niet klagen, zelfs die licht hebben, dat de ongevoeligheid en werkeloosheid onnoembaar is? Daarbij, 'zijn er nog geen Noachs in het land. die voor zichzelf een goed heenkomen zoeken en ook vinden, en 'die alarm roepen over het land? En wat is de uitwerking? O! zijn in het gemeen de harten en monden niet vol van eten, drinken, trouwen en ten huwelijk uitgeven. Dus is het hier nu

ook, namelijk, niet bekennen, den dag afwachten; als de laatste slag overkomt, dan tijds genoeg; en ondertusschen hopen zonder grond, op een beteren tijd. *O!* de verdorvene wijsgeeren zullen nu zoowel bedrogen worden, als in de eerste wereld.

b. Vrienden, die nu maar eenig oordeel hebben of iets weten van onzen gemeenen toestand, moeten die niet zeggen, dat kan met ons zoo niet bestaan? En moeten die niet toestemmen, dat onze dagen overeenkomst hebben met de dagen van Noach? Ja, vrienden is dit zoo?

1. Wacht dan ook dergelijke versmadende en uitroeieende roeden. *O!* die komen nadat de beproevende roeden zonder vrucht voorbij zijn. God laat Zich niet bespotten, de Heere is heilig, men mag den Heere lang tergen met zonden en verharding zijns harten, tegen die rijkdommen van lankmoedigheid aan, en tegen' al het waarschuwen, ja, men mag het een geruimen tijd uithouden, maar 'God zal toonen te zijner tijd, dat Hij heilig is. Wie heeft zich ooit tegen den Heere verhard en vrede gehad? Job 9: 4.

2. En wat hebben wij te wachten, de gesteldheid zooblijvende, naar Joël 2 en Zef. 1? *O!* niet anders dan dagen der wraak en der vergelding, der verwoesting, der donkerheid en der dikke duisternis, ja tijden, dat sterke mannen elk zijne handen in zijne lendenen zal leggen, ais barende vrouwen, Jer. '30 : 7. En wie zal zeggen wat? Want de oprechten van harten volgen de oordeelen wel na, Ps. 94 : 15, maar loopen ze niet gaarne vooruit; doch Gods Woord noemt ze te voren.

a. *Zou* het nu vreemd z.i.n. als uit duren tijd hongersnood kwam? En uit hongersnood pest? En dat dan de vijanden der kerk hunne kans waarnamen, om volgens Amos 7, met het zwaard op te staan tegen het zwakke huis van Jakob? En dat het koorn, waarvan men nu zoo roept, dat zooschoon in de vroeger overstroomde landen staat, voor de vijanden en hun vee diende, behalve dat het nog niet ingezameld is. *O!* verblijdt u niet tot opspringens toe; ik zeg vrienden, en dat alles in eens Nederlands nacht, dat de heerlijkheid des Heeren als van boven den Cherub, tot op den dorpel van Nederlands huis geweken is, Ezech. 10: 4.

b. En waar zijn nu Eliza's en Gehazi's, die in hunne Dothans, in hunne binnenkamers, zoo ingekeerd met God aan hunne zijde wandelen, dat zij in hunne rust zitten, ook dan, als Midianitische en Oostersche vijanden, als het zand der zee over de bergen, op hen afkwamen; wie ziet nu vurige wagenen en paarden rondom Nederland, God aan onze zijde? *O!* de Heere is blijkbaar geweken; onze schaduw, onze sieraad, onze luister, onze sterkte, onze toevlucht is geweken, wij staan immers als eene bloote kudde geiten.

c. Eindelijk, voor iemand die eenigen indruk Gods op zijn hart heeft, is het wat te zeggen:

1. Den Heere te zien uitgegaan uit zijne plaats, om de ongerechtigheden van de inwoners des lands te bezoeken, te zien de engelen Gods, den een na den ander nederkomen, om de fiolen van Gods gramschap over de aarde uit te gieten; het eene wee op het andere

te zien volgen, ja, te zien dat elk zijn eigen en 's lands zonden moet zien, en het is wat te zeggen, en' daar behoort wat toe, zonde te zien en dat hij daarmede God in de roede moet vallen, of dat de ondergang nabij is, en dat daartegen de verharding aanwast.

2. Ja voor een, die indruk Gods heeft, is het wat te zeggen, Gods stem aan zijn hart te hooren; o land, land, land, aanmerkt des Heeren woord; en voor zichzelf maar een goed heenkomen te moeten zoeken, toegang en vrede voor zichzelf te vinden, en gunstige woorden aan zijn hart, en als men met die andere gemeene zaken voor God komt, dat het dan zoo donker wordt. O! daar des Heeren aangezicht anders gesteld te vinden, daar te verschrikken en eene Ezechiëls gestalte te vinden, Ezech. 3 : 26, 27. En met die kinderen, Jes. 51 : 20, daar als in bezwijming te liggen.

3. En mocht daar maar niet bijkomen, als Gods beste volk het daar zoo laten moet, vervuld zijnde met de grimmigheid des Heeren, en met de schelding huns Gods, en het meeste voort kunnen in het prijzen van den Allerhoogste, in het Gode zwijgen en in het aanbidden en berusten in den uitvoer van Gods eeuwig wil. O! kon elk onzer dat zwarte merk zien en bekennen!

B. Menschen in den onveiligen natuurstaat, en dat in zulk een gevaarlijken tijd, weet gij het niet dat gij buiten de ark, buiten Christus omzwerft? O ! gij, staat onveilig, gij mist eene wel verzekerde woning, Jes. 32 : 18.

a. Geruste, zorgeloze en goddelooze mensch!

1. Wilt en zult gij uzelf dan dood slapen? Het gevaar in deze dagen wordt u toegeschreid; zult gij u niet spiegelen aan de eerste wereld, en zult gij dan moeten zinken, en uwe ooggen eerst dan openen, en wakker vallen, wanneer Gods toorn als een zondvloed op u zal af komen? O mensch! gij hebt geene belofte van honderdtwintig jaren uitstel, gelijk de eerste wereld, wie weet hoe kort uw tijd is!

2. En zullen er nu nog zijn, die laag vallen op allen, die binnen de ark zijn, of die nog zoeken binnengebracht te worden, die buiten Jezus geene rust kunnen vinden? Zullen er nu nog spotters zijn met de genade der wedergeboorte en met dat volk, en met het' alarm roepen van Gods knechten? Ja vrienden, zulken waren er in Ezechiëls tijd, Ezech. 12: 22. En Petrus zegt dat er zulke spotters zijn zullen in het laatste der dagen, 2 Petr. 3 : 3, 4. O vrienden! wie van al de spotters, ja, van al de verdorvene en goddelooze wijsgeeren, die nu anders rekenen, al waren zij de allergehardste en sterkste geesten, zal het tegen God uithouden, als die toorn valt zonder barmhartigheid?

3. Ja eindelijk mensch, zult gij tot uw oordeel zoolang op de wereld geweest zijn, en onder al dat roepen en betuigen even verhard blijven? Ja, een sterke geest tegen al Gods oordeelen aan worden? en zult gij het niet beginnen te bekennen voor het te laat is? O mensch! het' zal wat te zeggen zijn, en bijzonder voor dezulken, die tevoren wat gehad hebben, en nu verhard zitten, wiens licht in haat veranderd is; dan zult gij lieden begeeren eenen der dagen van

den Zoon des menschen te zien, die gij nu nog zoo vele hebt, en gij zult ze dan niet zien. De vrome Noachs zullen u dan niet helpen, zij zullen in hunne ark van u dan wegdrijven, en u zoo laten moeten, uw gevaar zal dan aangroeien, en de deur voor u gesloten zijn; en daarom, och, dat gij het bekendet, ook nog in dezen uwen dag, wat tot uwen vrede dient! Luk. 19:42.

b. Zoo hier iemand was, die niet geheel ledig of werkeloos is, en die begeerten heeft, dat God nog eens aan hem, of haar doen mocht, hetgeen hij aan zijn volk doet.

1. O vrienden! houdt toch in gedachten te uwer bewaring,

a. Dat menigeen in de eerste wereld wel ontroering, en wel eens vrees zal gehad hebben, en dus eenig werk, hetwelk echter ongevoegzaam was, om den toorn te ontvlieden.

b. Menigeen zal wel eens geklaagd hebben over de goddeloosheid en grove zonden van dien tijd, zoodat hij het met de spotters gansch niet eens was, en meer niet.

c. Ja, verscheidenen zullen toen mogelijk tot Noachs dienst en prediking bekeerd geworden zijn, en niet tot den Heere.

d. En wie zal zeggen hoevelen er wel medegewerkt en gebouwd zullen hebben aan de ark; die daartoe gaven en talenten hadden, en die er zelve niet inkwamen.

2. En daarom vrienden, o! dat gij niet aflaten moogt, wat gij ook tusschenbeide krijgen moogt, voor gij rust gevonden hebt bij den Middelaar des verbonds; alleen, die in Hem is, en in Hem gelooft, zal niet verderven, maar het eeuwige leven hebben, Joh. 3: 16.

a. Zoekt toch veel licht in uwe schuld en in uwe vloekwaardigheid, en in uwe onmacht, langs den weg van belijdenis van zonden, met billijken en recht vaardigen van den Heere, als Hij u geene genade gaf, als een onwaardige te wachten op den Heere; ja, van verre te wachten als een tollenaar, op openbaring van Christus aan en in uwe ziel, en op de leiding van den Geest der genade, in den weg van vrije genade en des verbonds; en denkt toch dat God de eerste moet zijn, om u te roepen en op te zoeken; en daarom veel roepen en zoeken, om geroepen en opgezocht te worden.

b. Bidt veel dat gij in Christus waardig geacht moogt worden te ontvlieden alle deze dingen, opdat gij nog eens staan moogt voor den Zoon des menschen, als een ander niet zal kunnen bestaan; wie weet hoe haast de Heere over uwe bergen van Bether blinkende verschijnen zou, ja, als een ree en als een welp der herten! Hoogl. 2: 17, en dat het licht u opgaan zou in uwe duisternis, Ps. 112 : 4.

C. Eindelijk, kinderen van God, die geborgen zijn wat uw staat betreft, door rust te vinden voor het hol uws voets, in de ware ark Christus.

a. Het was een naar woord, als Jezus in zijne smart in den hof toen al op u met name, en op uwe slaapzucht en zorgeloosheid ziende, en dat, voelende, tot zijne discipelen zeide, als Hij ten derdenmale tot hen kwam, en hen wederom slapende vond, Mark. 14: 41, Slaapt nu

voort, het uur is daar, ziet hij komt, hij is nabij. Vrienden! mocht gij het verstaan en medenemen!

1. Mocht God u geven te zien, waarin uwe opkomst moet bestaan, om een steun van het gemeen te worden! Och! dat gij er toch niet voor houdt, hetgeen het niet is; gij zult tot uwe eerste liefde, teederheid en strijd tegen de zonde en de redeneeringskracht van binnen, zoo ver het tegen het geloof overstaat, bekeerd moeten worden, ja, tot uwe vorige arme en kinderlijke gedragingen aan de voeten van den Heere Jezus. Hier kunnen arme lieden de grootste dingen uitrichten; ja, een land behouden, bijzonder dezulken, die de zondige eigenheid en zelfliefdie bij Jezus ingeschoten hebben, en die steeds daartegen strijden, en dien Jezus' dood aan hunne ziel tegen hunne zonden dierbaar is.

2. En vrienden, tot die heerlijke opkomst komende, o! welke gevolgen zal dat hebben! Daar zullen wat aardsche windsels afvallen, daar zal wat overgegeven worden, dat jaren van de aarde is ingenomen, dan zal men geene wereldsche gelijkvormigheden, nietigheden of kleinigheden noemen, als de oogen van Gods volk in dezen opgaan, dan zien zij, dat toen zij bij, hunnen eersten man waren, in hunne eerste liefde en teederheid stonden, dat het hun toen beter was dan nu, en dan willen zij elk waarschuwen, en roepen voor zichzelf: ik ben bijna in alle kwaad geweest; en anders zien zij daarvan niets, en kunnen het zoo stellen met somtijds eens te klagen, en verzoening en eenigen vrede te vinden door tot Jezus te komen, en daarmede loopen zij, dan weer weg, en blijven dezelfde in hunnen stand. O! mochten wij het geluk hebben dat de Heere ons ophielp.

b. Volk van God, een groot werk ligt thans op uwe hand, en mocht gij er indruk van hebben, namelijk, gij hebt noodig:

1. Eene Noachsgestalte in het midden der oordeelen.

a. Met Noach de bedreiging Gods recht te gelooven, onder een krom en verdraaid geslacht den Heere te belijden, en zich te gedragen als een, die wat vooruit ziet, en die het vaste profetische Woord voor zich heeft.

b. Met Noach en Lot uwe ziel te kwellen over de zonden en den hoogenmoed, en dus onder de zuchters en geteekenden te zijn. Ezech. 9:4.

c. Met Noach den Heere te verwachten in den weg zijner gerichten, namelijk een oog houdende daarop, dat uit de pinnhoopen de stad nog eens herbouwd mocht worden, ook daarop, dat nu al, in deze benauwde tijden, de straten en grachten van ons Jeruzalem bij aanvang gebouwd mochten worden, ik zeg, een oog op die dingen houdende, met Noach, voor uzelf een goed heenkomen te zoeken en te vinden; wij lezen Hebr. 11: 7. dat Noach door geloof de ark toebereide. Daarbij ook nu al schikking te maken, om, als dat oordeel komt, hetzelfde recht af te Wachten en dan zelf behouden te worden; dus vond Noach genade in Gods oogen, ook daarin, dat hij met het gemeene oordeel niet omkwam, Gen. 6 :8.

d. Met Noach zoolang een pilaar te zijn voor het gemeen, door

woord

hij hield het uit, tot d e

zijne ~~meeringskrachten~~ ~~van andere~~ n t e s t e r k g e -
worden; zal het wandel m o e t
het door genade doen, ja, de oprechtheid in zijnen handel en in zijne
verkeering met menschen in allerlei zaken, dat kan stichten. Noach
was een oprecht. man in zijn geslacht.

e. Met Noach het oprecht aan de zijde Gods te houden, daar valle
af, wie wil; o ! de Heere was dien goeden man tot eene fontein. Der-
halve, de natuurlijke menschen zeggen, wat zij zeggen, en de spot-
ters spotten, wat zij willen, en de verdorvene wijsgeeren redeneeren,
wat zij kunnen, o ! zoekt gij den Heere getrouw te blijven, wetende,
wat ook gij van binnen hebt en hoe gij den gemeenen toestand voor
den troon vindt, en dat gij dus met den gemeenen stroom niet mocht
worden weggevoerd ; en staat er toch naar, om, met den rug naar
de wereld, voor God, zijne zaak, zijne waarheid en volk te staan, en
uwe kleederen onbesmet te bewaren van de wereld.

f. Eindelijk, met Noach in uwe rust, of in uwe ark, of in uwe bin-
nenkamer, in eene ingekeerde gestalte, waar gij God vindt en waar het
zoo veilig is, te gaan zitten; zoekt dicht bij den Heere en bij uw
hart te blijven, en dat zijne vrees eene gedurige wacht houde over
uw hart, opdat, als het oordeel zich daarheen zal wentelen als wateren,
Amos 5 : 24, gij het dan ook stil moogt navolgen, Ps. 94 : 15, en dat
gij in het aanzijn (als het komt) den Heere verhoogen en berusten
moogt in den uitvoer van zijnen eeuwigen raad.

2. Dient tot uwe besturing en opwekking:

a. Uwe bekwaamheid tot dit alles zal eeuwige, vrije genade moeten
zijn; gij weet wel (recht gesteld zijnde) dat het niet bij den man is,
dat hij, zijnen weg richt, ja, dat uwe sterkte in uwe armoede, in uw
afdrijven van eigengerechtigheid en kracht bestaat, en dat gij dan
door genade des geloofs vatbaar wordt, om alles, als een gedurig
behoefte, blinde, onwijze, radeloze, onmachtige, ja, als een gedurige
verderver, uit Jezus' volheid te ontvangen.

b. Eindelijk en ten laatste, weet toch, wat er komen moge over de
aarde, gij zult eeuwigen vrede hebben, al kwaamt gij mede om; maar
wij lezen, 2 Petr. 2: 9, dat de Heere de godzaligen uit zulke ver-
zoekingen weet te verlossen, en, vrienden! dat is dan tot andere heer-
lijke en goede einden Gods voor zijne kerk; den Heere zult gij aan
uwe zijde hebben, en daarom, houdt toch het naderen van dien dag
des Heeren in het oog, het kon wel zijn, dat hij nabij en zeer haas-
tende was. Ik eindig met Jezus' woord, Openb. 16 : 12, Ziet, Ik kom
als een dief. Zalig is hij, die waakt en zijne kleederen bewaart, opdat
hij niet naakt wandele, en men zijne schaamte niet zie. De Heere
leere en geve het ons, in en om zijnen Zoon, Dien Hij Zich gesterkt
heeft ! Amen.

DE NOODZAKELIJKHEID VAN HET ZELFONDERZOEK, TER VOORKOMING VAN DEN TOORN DES HEEREN.

OF

Eene verhandeling op eenen Bededag.

Doorzoek nzelfen nauw, ja doorzoek nauw, gij volk, dat met geenen lust bevangen wordt! Eer het besluit, bare, (gelijk kaf gaat de dag voorbij) terwijl de hittigheid van des Heeren toorn over ulieden nog niet komt; terwijl de dag van den toorn des Heeren over ulieden nog niet komt.

ZEF. 2 : 1, 2.

A. **Z**EEER is op te merken uit deze profetie in het gemeen:

a. Dat de profet Zefanja, ten deele **gelijktijdig** geprofeteerd hebbende met Jeremia, hier tot den stam van Juda en de inwoners van Jeruzalem van God gezonden wordt met zulk eene harde boodschap.

1. Het is waar, het was een tijd, dat er goede dingen onder hen waren; **zij** hadden **eenen** godzalig& koning, Josia, die zeer ijverig de hervorming had voortgezet en de kerk of uiterlijken godsdienst had gezuiverd, bijzonder van de afgoderij der Baäldienaars, 2 Kon. 23, ja, wien het welzijn zijner onderdanen zoozeer op het hart woog, en een voorbeeld met der daad was in den godsdienst, maar dit is ook waar, dat de Heere in dit alleen geen welgevallen nemen kon. O! het scheelde aan het hart des volks, dat was niet hervormd; de groote menigte volks was alzoo ver met hun hart van God, **gelijk** tevoren; zij kwamen alzoo niet op eene zaligmakende wijze bij de groote kloof en den **grooten** tusschenstand, die er tusschen God en hunne ziel van **nature** was ; **zij** leefden in **heimelijke** afgoderijen, in de zonden, in aardsch- en wereldschgezindheid hunner harten, ja, in zorgeloosheid en **atheïsterij**.

2. Hierom is het, **dat** de Heere zijnen knecht tot dit volk zendt:

a. Om hun aan te kondigen, ter **oorzake** hunner zonden, zware, benauwende, ja, uitroeiende oordeelen **Gods, namelijk**, een groot volk uit het noorden zou het hun doen.

b. Om hun te vermanen, te waarschuwen en te besturen, hoe **zij**

nog de gedreigde oordeelen en die reeds op weg waren zouden kunnen ontvlieden.

c. En voornamelijk ook, om, vermits het bij den profeet zeer hopeeloos stond betrekkelijk het gemeen, en hij zware tijden over hen wachtte, en vermits er alsdan een arm en ellendig volk overblijven zou. dat vertrouwen zou op den naam des Heeren, volgens hfdst. 3 : 12, ik zeg, om dat overblijfsel naar de verkiezing 'der Genade, om dat volk. met God vereenigd in den Messias, aan te moedigen door heerlijke' beloften, zoo wegens hunne verlossing en wederkeering uit Babel, als wegens hunne geestelijke verlossing door Messias, hunnen Vorst, in het laatste der dagen. .

†. Wanneer de Heere zelfs de Heidenen roepen en hen toevoegen zou, en dus, volgens hfdst. 3 : 9, 10, gewisselijk tot de volkeren eene reine spraak wenden iou, zoodat van de zijde der rivieren der Mooren des Heeren ernstige aanbidders, met de dochter der verstrooide Joden, den Heere offeranden brengen zouden.

††. Ja, wanneer de Heere hun God in het midden van hen zou zijn een Held, die verlossen zou, die over hen vrolijk zou zijn met blijdschap, die in zijne liefde zwijgen zou, en die zich over hen verheugen zou met gejuich, hfdst. 3 : 17.

†††. En eindelijk, wanneer de Heere zelf hunne verdrukkers verdo& 'zou, vs. 19, 20, en de kleinen en hinkenden zoude behoeden, en de uitgestootenen verzamelen, en hen stellen tot een naam en 'tot eenen lof onder alle volken der aarde, dus zou de Heere hunne gevangenis voor hunne oogen wenden.

b. Het is ook eene harde boodschap, welke de zieners in Nederland, Gods beste knechten en volk, tot onzen gemeenen toestand hebben.

1. Het is nu ook eenigermate waar, dat onder ons eenige hervorming in den uiterlijken godsdienst begonnen is, daar is ook eenige meerdere opkomst des volks tot den openbaren godsdienst in deze stad, daar zijn nog eenige uitwendig goede dingen: wij mogen getrouwe leeraars hebben en op eene zeer ongemeene wijze behouden, en hun dienstwerk is niet geheel ongezegend; maar, vrienden! dit is nu zoowel te licht als ten tijde van Zefanja, het scheelt onder ons ook aan het hart; de groote menigte is in hun hart niet hervormd en zij weten van geene scheiding tusschen God en hunne ziel, een bewijs van dood te zijn in zonden en misdaden; zij leven ook in heimelijke afgoderij, in zonden, in aardsch- en wereldschgezindheid des harten, ja, in zorgeloosheid en fijne atheïsterij, behalve de grove atheïsterij en vrijgeesterij, die in onze landen krachtig doorbreekt.

2. Dit is de reden, waarom de Heere ook nog onder ons zijne gezanten zendt.

a. Om zware en benauwende oordeelen Gods aan te kondigen; en o! wat het zijn zal, dat ons land zal treffen, dat zal de dag openbaren.

b. Ook om nog te vermanen, raad en bestuur te geven, hoe wij de gemeene oordeelen over ons land, ja zelfs, hoe wij het eeuwig oordeel ontvlieden zullen.

c. En voornamelijk ook, om Gods beste volk te troosten, Jes. 40 : 1, en om hen te bemoedigen met de beloften Gods in Christus, dat het hun wel zal gaan; het ga met land en kerk zooals het ga, ja, al wedervaart hier op aarde eenerlei den rechtvaardige met den goddelooze, dat echter eeuwige vrede boven hun hoofd hangt, eeuwige blijdschap, een juichen over de volle overwinning in de zegevierende kerk; maar

B. Zoo zijn onze woorden niet minder gepast in hunnen naasten samenhang.

a. De profeet brengt in het eerste hfdst. het volk onder het oog:

1. Dat hun grootste kwaad is, dat zij verrot van hart waren, want *a.* Zij keerden terug van achter den 'Heere.

b. Zij lagen stijf op hunnen droesem.

c. En velen van hen waren atheïsten, die in hun hart zeiden: de Heere doet geen goed noch Hij doet geen kwaad, gelijk blijkt vs. 6, 12.

2. Brengt de profeet hun Onder het oog, wat zij daarop te wachten hadden.

a. God zou het hun zeer bitter en bang maken, zoodat zij zouden gaan als blinden, hun bloed zou vergoten worden als stof en hun vleesch zou worden als drek, vs. 17.

b. En om hun alle valsche steunsels en hoop te benemen, zoo vervolgt de profeet, dat al hun zilver en al hun goud hen niet zou kunnen redden ten dage der verbolgenheid des Heeren, maar dat het gansche land verteerd zou worden door het vuur zijns ijvers, alzo de Heere gewisselijk eene haastige voleinding zou maken met al de inwoners van het land, vs. 18.

b. Daarop gaat nu de profeet in het begin van het tweede hfdst. over, om hun uit liefde en medelijden nog raad te geven, of zij in tijds nog onder den hemel in hunne schuld mochten vallen, en of dus het oordeel Gods, dat reeds op weg was, nog mocht worden afgewend, vs. 1-3 ingesloten, waartoe de profeet

1. Zich wendt tot de groote en gemengde menigte des volks, met vermaning, waarschuwing en besturing, eer het oordeel komt, vs. 1, 2.

2. En dan wendt hij zich tot des Heeren beste volk, die nog in een rechten. weg met God stonden, die zachtmoedigen des lands, die recht werkten, met aanmoediging, om toch God te zoeken, al had het gemeen er geene vrucht van, ten einde, of zij misschien verborgen werden in den dag van den toorn des Heeren, vs. 3.

1. Nopens den raad van Zefanja aan de groote en gemengde menigte des volks, of het oordeel Gods, dat op weg en nakende was, nog mocht afgewend worden, vs. 1, 2. In denzelfven ontmoeten ons twee hoofddeelen :

A. Geeft de profeet eenen allerheerlijksten en allergetrouwsten raad aan de mannen van Juda en de inwoners van Jeruzalem, om het zware en uitroeiende oordeel Gods voor te komen, vs. 1.

B. Bindt de profeet dezen zijnen goeden raad nader en allerkrachtigst op hunne harten; hier was gevaar in het vertoeven, het was hoog tijd om haast te maken, vs. 2.

A. Aangaande het eerste slaan wij het oog:

A. Op de slecht gestelde voorwerpen, welke de profeet hier aanspreekt, genoemd, een volk, ja, gij volk, dat met geen en lust bevangen wordt.

B. Op den allerhartelijksten en allergetrouwsten raad zelven; het is: doorzoek uzelfen nauw, ja, doorzoek nauw.

A. Belangende de voorwerpen, daarin slaan wij gade:

a. De voorwerpen van des profeten aanspraak; zij waren een volk, dat met geen en lust bevangen werd.

1. De profeet noemt hen een volk; uit het vorige eerste hfdst. vs. 4, blijkt, dat men hierdoor verstaan moet de allervoornaamste samengeschaarde menigte nakomelingen van Juda, welke stam in Jeruzalem zijn verblijf had, genoemd Juda en de inwoners van Jeruzalem; hetwelk terecht hier een volk wordt genoemd, omdat zij,

a. Naar de kracht van het woord, een volk, met nadruk een groot volk, waren.

b. Omdat zij een zondig volk waren; zij keerden zich van achter den Heere en zaten stijf op hunne oude natuurgonden, en werden door alle Gods wegen harder en atheïstischer van harten, gelijk uit het vorige hfdst. blijkt, en dus verlieten zij den Heere, ter tijd als God hen op den weg leidde, Jer. 2 : 17, zichzelf zoo ontwingende uit Gods hart en goedheid; zulk volk was het. In dezen zin zegt God : Jer. 5 : 9, zoudemijne ziel zich niet wreken aan zulk een volk, als dit is?

c. Ja eindelijk, een volk, omdat zij tegelijk een zeer gezegend volk waren, volgens Ps. 147 : 19; de Heere maakte aan Jakob zijne woorden bekend en aan Israël zijne inzettingen en rechten, en zoo deed de Heere niet aan andere volkeren.

†. Blijkbaar heeft God hen gezegend met weldaden; uit kracht van de beloften aan Abraham heeft de Heere hen in zijn verbond op- en aangenomen, en zich als de getrouwe God in den uitvoer zijner beloften over hen betoond, hun schenkende groote, tijdelijke weldaden en niet minder geestelijke, vermits de Heere zijne vuur- en haardstede als onder hen hield, Jes. 31 : 9 en Rom. 9 : 4. Hunner was alleen de aanneming tot kinderen, de verbonden, de dienst Gods en de beloften, behalve dat deze stam op eene bijzondere wijze de belofte had, dat uit hem de Messias, dat gezegende zaad, in welke alle geslachten der aarde zouden gezegend worden, voortkomen zou, volgens Gen. 26 : 4 en 49 : 10, zoo was de Heere bijzonder lankmoedig over hen, als zij het zwaar verdorven hadden tegen den Heere; in plaats van den laatsten slag aan dien stam te leggen en hen uit te roeien, zoo strekte de Heere zijne eeuwige lankmoedigheid over hen uit en verschoonde alweder, en dus vertoogde de Heere het vele jaren over hen en bevestigde tegen hen door zijnen Geest en door den dienst zijner profeten, maar zij neigden hunne ooren niet, Neh. 9 : 30.

††. En als zij door geene wegen Gods beter werden, maar de boosheid des harten en der daden, de opstand tegen God, ja, de atheïsterij

en de afgoderij daartegenaan met kracht aanwies, zoodat niet anders dan zware uitroeiende oordeelen te wachten waren, toen heeft de Heere door zijne knechten het hun eerst doen aanzeggen, ja, nog den weg laten wijzen, hoe het nog te voorkomen was, ten einde zij niet onverhoeds verdorven werden. O! dat zijn geene kleine zegeningen, wanneer de Heere een volk te voren laat waarschuwen. Ziet dit eens in Jeremia: o! wat heeft die man onder dezen stam gewerkt en het kwaad en bitter gehad! Wat is hij verworpen in zijne waarschuwingen! Dan riep hij eens uit, uit Gods naam, Jer. 4 : 12-14, Daar zal mij een wind komen, die hun te sterk zal zijn, nu zal ik oordeelen tegen hen uitspreken; dan eens, ziet, hij komt op als wolken en zijne wagenen zijn een wervelwind, zijne paarden zijn sneller dan arenden, wee ons! want wij zijn verwoest; dan klaagde hij het eens weder aan den Heere, Jer. 5: 3-5, o Heere! zien uwe woorden niet naar waarheid? Gij hebt ze geslagen, maar zij hebben geene pijn gevoeld, Gij hebt ze verteerd, maar zij hebben geweigerd de tucht aan te nemen, zij hebben hunne aangezichten harder gemaakt dan eene steenrots, zij hebben geweigerd zich te bekeeren; ja, ik zal gaan tot de grooten, want die weten den weg des Heeren, het recht huns Gods, maar zij hebben het juk verbroken en te zamen de banden verscheurd. Dan schreeuwte hij het weer uit, Jer. 4 : 19, o, mijn ingewand! mijn ingewand! ik heb barenswee, o, wanden mijns harten! mijn hart maakt getier in mij, ik kan niet zwijgen, want gij, mijne ziel! hoort het geluid der bazuin en het krijgsgescrei. O, vrienden! de man Gods zag het zoo klaar, dat hij, Jer. 4: 21, er vermoeid onder was; hoe lang (zegt hl) zal ik de banier zien en het geluid der bazuin hooren? Dus deed hij al zijn werk den Heere, al was het dan ter dood, gelijk Ezech. 3 : 27, Die hoort, die hoore, en die het laat, die late het, want zij zijn een wederspanning huis; en tot datzelfde einde was Zefanja hun ook gezonden, gelijk blijkt uit het vorige hoofdstuk, die heeft zwart en uitroeiende oordeelen Gods over hen op het allergetrouwste uit 's Heeren naam aangekondigd.

2. Omschrijft de profeet dit volk nader, zeggende, dat het een volk was, dat met geenen lust bevangen werd, of niet waardig begeerd te worden, gelijk de randteekenaar heeft, namelijk, niet waardig, dat de Heere zulk een werk van hen maakte noch dat de profeet zijne krachten met waarschuwen en vermanen onder hen verspilde; dit is een onwaardig maken van eene andere natuur, gelijk plaats heeft bij alle menschen van nature, het komt nabij de zonde der Joden, die den Messias verwierpen, en die zich dus het Evangelie onwaardig hadden gemaakt, Hand. 13: 46.

a. Ziet eens, wat het in het zakelijke te kennen geeft, met geenen lust bevangen te worden en dus een onwaardige te zijn; behalve dat het in het gemeen te kennen geeft, dat zij, onder alle Gods wegen en handelingen geenen indruk Gods, geene verslagene harten kregen, gelijk Hand. 2 : 37, niet in noch naar binnen keerden, maar even hard en even atheïstisch van hart bleven, maakten de oordeelen en be-

dreigingen in de heilige voorzienigheid hunne harten als steen, Jer. 5 : 3, en durfden zij zeggen: de Heere doet geen goed noch Hij doet geen kwaad, Lef. 1 :
zoo

†. Dat hunne optochten of hunne begeerten als morgenwolken en als een vroegkomende dauw waren, Hos. 6 : 4 zij hadden gehad en al minder en minder werden, daar der oprechten wateren of werkzaamheden steeds wassen en toenemen.

††. Dat zij niet meer bevangen of ingenomen werden met lust, met moed, met opwekkingen, om in hunne wanhopige gesteldheid zich voor een almachtig, genadig God neer te leggen, in wiens deugden eene eeuwigheid is om te behouden, Jes. 64 : 5, hetwelk zoekende zielen zoozeer opwekt en ophoudt, ja, om uit die diepte, als onwaardigen, met belijdenis van zonden, tot eenengrootten God te roepen, die onwaarschijnlijke dingen doen wil, en om dus al werkzaam te wachten en uit te zien op en naar des Heeren Geest daaronder, waardoor zij voortgeholpen werden en den weg van verzoening met God in Messias mochten vinden. Maar het was hopeloos, zij werden niet meer bevangen met die dingen; daarvan die gruwelijke taal alsof er geen God in Israël was en alsof er geen andere kracht was dan eigene kracht, Ezech. 33 : 10, waar de Joden zeggen: dewijl wij in onze ongerechtigheid versmachten, hoe zouden wij dan leven? Hetwelk wat van Kains taal en van Judas' gedrag was.

†††. Dat de weg van vrije genade en van om niet aangezien te worden als goddeloozen, en die gansch geene hoedanigheid hebben om iets te eischen of te wachten in zichzelf, aan hunne zielen niet dierbaar was ; waaruit voor eene begeerige ziel, als zij er maar iets van vat. zulke lust en moed voortkomen kan. O! die lust beving hen niet meer, maar hunne gewaande eigene kracht en gerechtigheid zat op den troon; zij kenden geene andere, en die deur voor eeuwig gesloten zijnde, zoo gaven zij het, wanhopende aan de zijde van de genade, moedeloos op en verloren; waaruit niets anders voortkomen kon, dan lusteloosheid ten goede, zorgeloosheid, leven in de zonde, meerder bevangen te worden met booze lusten, meerdere verblindings en volharding, ja, over het hoofd heen, den profeet te hooren, en niet te verstaan, te zien, hetgeen hij zeide, zonder opmerken, Jes. 6 : 9, 10.

††††. Ja, eindelijk duidt het aan, dat zij ware genade uit hun oog en hart misten, waar het hart van eene begeerige ziel, als zij het maar in het oog krijgt of hoort, dat het hart van anderen door Jezus' liefde is ingenomen, zoo van kan opspringen, en zoo moedig en werkzaam door kan worden, daar werd hun hart met geen en lust bevangen. Dit alles, of zij het hoorden of niet, was en lag bij hen als eene doode zaak; daar was niets van binnen in hen dat teekende op zulke dingen; nadrukkelijk is het, dat de Heere zelf hen dus aansprak: Jer. 5 : 21, Hoort, nu dit, gij dwaas en harteloos volk, die oogen hebben, maar zien niet, die ooren hebben, maar hooren niet.

b. Maar ziet nog eens, welke de oorzaken zijn, dat een mensch